

[Christensen (Høng).]

tvungen Vaccination, vil det kunne forventes, at der i ikke saa ganske faa Tilfælde vil komme Andragende om Fritagelse.

Hvad det først nævnte Forhold angaar, er det kun rimeligt, at Lovgivningen overalt, hvor det er muligt, tager Hensyn til Samvittighedsgrunde, Hensynet til Samvittigheden kræver den største Respekt, men her maa det ikke glemmes, at der er modstaaende Hensyn at tage, Hensynet til Medborgernes Sundhed, derfor kan det ikke lade sig gøre at tage Hensyn til saadanne Samvittighedsgrunde, der maaske nok saa meget peger i Retning af egen Interesse, egen Sikkerhed, i Modsætning til andres.

Da det nu drejer sig om et Spørgsmaal, som i den senere Tid har sysselsat Offentligheden ikke saa lidt, og mange Kredse interesserer sig for denne Sag, vil jeg henstille, om det ikke var rigtigt, at Forslaget blev henvist til en kortere Udvalgsbehandling, hvor det kunde blive muligt for de forskellige Modstandere af tvungen Vaccination saavel som Tilhængerne, deriblandt Lægerne, at rette Henvendelse til Udvalget, saafremt det maatte have Interesse for dem. Jeg antager ikke, at der er noget af Partierne, der kan have noget derimod, men, som sagt, som Lovforslaget foreligger, er det i alt væsentligt tilfredsstillende for mit Parti.

Fibiger: Dette Lovforslag er jo undergaet betydelige Forandringer under Behandlingen i Landstinget, men jeg har efter Betænkningen Indtrykket af, at efter alle de Møder, der har været holdt i Landstingets Udvalg sammen med sagkyndige om Spørgsmaalet, er Resultatet blevet saadan, at man fra alle Sider er tilfreds dermed.

Som Lovforslaget foreligger fra Landstinget, kan vi fra vor Side tiltræde det, ganske uændret, idet vi tror, at det ikke vil være rigtigt at gaa videre end her foreslaaet, idet der maa tages visse samfundsmæssige Hensyn; thi man kan ikke give Tilladelse til, at en hel Del Mennesker bliver fritaget for at lade sig vaccinere, idet Smittefarens ifølge de Konferencer, der har fundet Sted med Sundhedsstyrelsen, stadig er til Stede. Tidspunktet er altsaa ikke inde til at give større Frihed. Jeg skal derfor anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme.

Elna Munch: Naar man vil tage sit Standpunkt i denne Sag, gælder det i første Række at gøre sig klart, af hvad Natur den Sygdom er, det gælder at bekæmpe. Sygdommen er velkendt, antagelig kendtes den

allerede før Christi Tid, og Skræk og Rædsel har den gennem Aarhundreder spredt omkring sig, hvor den optraadte. For det første er den overordentlig smittefarlig, dernæst farlig, fordi dens Inkubationsstadium, der er symptomfrit, varer 10—12 Dage, i hvilke Smitten altsaa kan spredes vidt omkring. Den medfører uhyre stor Dødelighed, over Halvdelen af de syge dør under de alvorlige Epidemier — til Sammenligning kan anføres, at ved Influenzaepidemier dør kun nogle faa Procent —, og overlever Patientens Sygdommen, sætter den sig som oftest Spor i vansirende Aar, i Blindhed, i Døvhed, eventuelt i Rosen; der senere kan medføre Døden. Og overfor denne forfærdelige Sygdom maa Lægevidenskaben give blankt op. Der findes intet Mittel til dens Helbredelse; man kan til en vis Grad mildne den, f. Eks. ved det „røde Værelse“, hvor man holder de kemisk virksomme Straaler ude, saaledes at man til Dels undgaar vansirende Ar, men om Helbredelse er der ikke Tale. Sygdommens Mikrobe er mindre end de mindste Partikler, der kan ses i Mikroskop, den gaar gennem ethvert Filter og kan altsaa ikke paavises. Endelig er Smittefarligheden saa uhyre stor, fordi Smitstoffet kan holde sig Aar efter Aar i Klæder, i Sengetøj, i Bruggenstande o. s. v.

Intet Under, at man fra tidlig Tid har søgt at hindre, at Folk fik denne Sygdom. Allerede langt tilbage i Tiden har man været klar over, at hvis man paaførte et Menneske Sygdommen i mild Grad, kunde man opnaa at gøre det paagældende Individ modstandsdygtigt overfor Smitte, og man lod derfor sunde Børn smitte af syge, i Haab om, at Sygdommen skulde forløbe mildere, hvis Børnene senere blev smittet paa ny. Det næste Skridt var Variolation, det vil sige Indpodning med Koppemateriale, og gennem dette noget tvivlsomme Mittel naaede man saa til Vaccination, til at begynde med ved Overførelse fra Person til Person, for saa omsider at naa til den Vaccination, der nu bruges, nemlig med animal Vaccine, som er mere betryggende, fordi den kan skaffes fra fuldstændig sunde Dyr.

Og hvilke er saa Vaccinationens Resultater? Talrige Statistikker godtgør, at Koppeepidemier optraeder langt mildere og ophører hurtigere i et Land med tvungen Vaccination end i et Land, hvor der kun delvis vaccineres. Naar man følger Menne-skehedens Kamp fra de tidligste Tider mod denne Sygdom, som vel nok paa Grund af sin Smitsomhed, sin Voldsomhed, sine skæmmende Virkninger og sine Følgesyg-